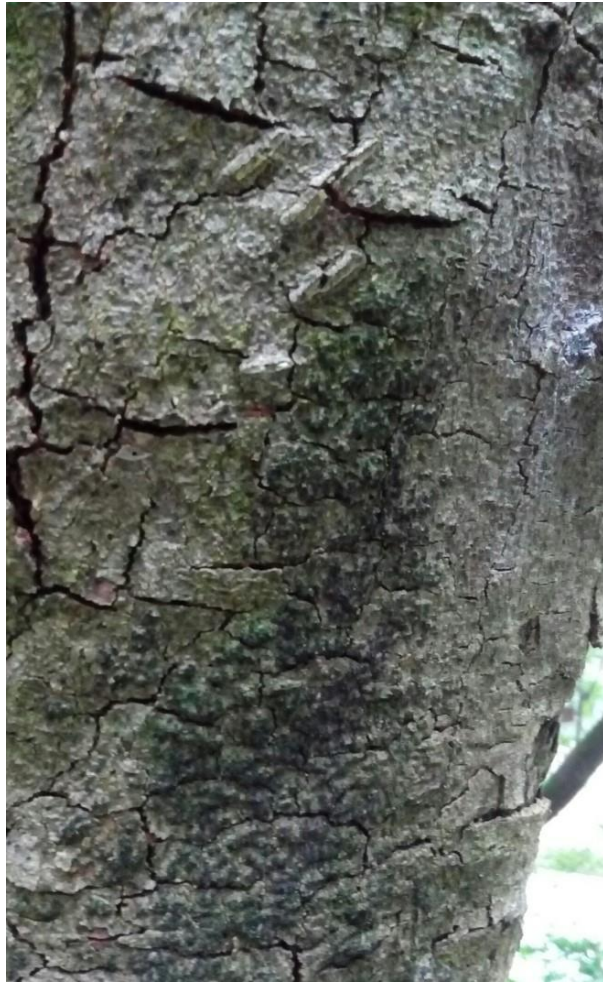

Javorov rak – ozaveščanje o boleznih (projekt LIFE ARTEMIS)

Niki Ogris

9. seminar in delavnica iz varstva gozdov, Lendava, 12. 6. 2018

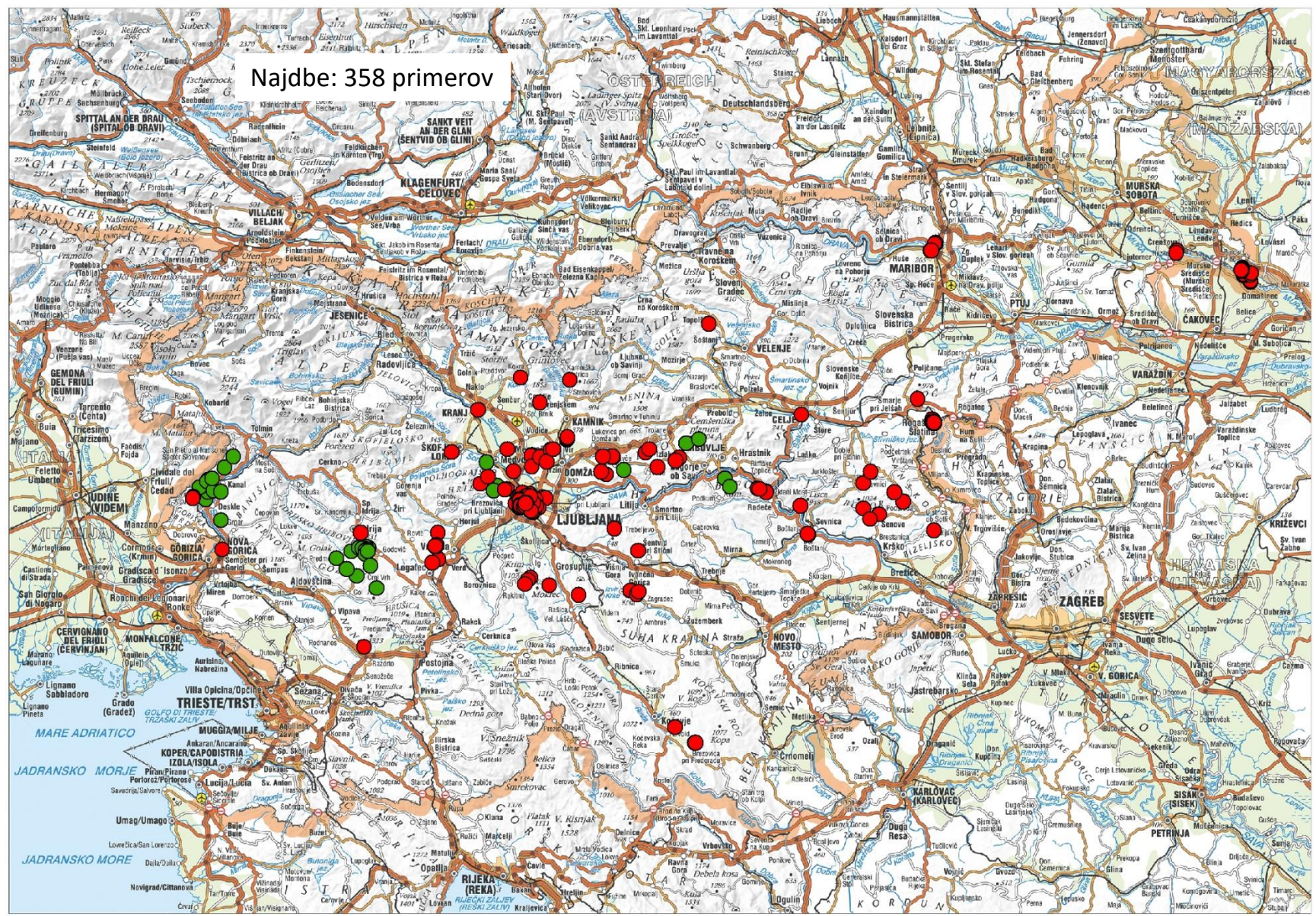

Javorov rak – kratka informacija

- Prva najdba v 2005 v Ljubljani
- Razširjenost v Evropi: Hrvaška, Avstrija, Italija, Nemčija, Češka in Poljska
- Okuženost sestojev 3-5 %, vendar tudi do 50 %
- Mlajša drevesa s premerom do 10 cm navadno propadejo
- Okužena drevesa dovzetna na okužbe drugih trohnobnih gliv in na prelom zaradi vetra
- Po Pravilniku o varstvu gozdov jo mora ZGS spremljati, beležiti in izvajati sanacijo

Najdbe: 358 primerov

Eutypella parasitica

0 10 20 40 km

● GIS (324)

● ZGS (34)

Viri: GIS - Gozdarski inštitut Slovenije, ZGS - Zavod za gozdove Slovenije. Osnovna karta: pregledna karta GURS - Geodetska uprava Slovenije. Pripravil: dr. Nikica Ogris, GIS, 2018.

Cilj akcije B5 LIFE ARTEMIS

- **ozaveščanje z upravljanjem bolezn**
 - **od najdbe do poseka**

Naloge

1. Članki	15×, GIS osnova 1×, ZGS + URSVN
2. Poljudna brošura	GIS
3. TV oddaja	GIS
4. Predavanja za lastnike gozdov	GIS 3×, ZGS 6×OE
5. Ekskurzije za lastnike gozdov	ZGS 6×OE (2×), GIS (sodel.)
6. Posek	ZGS vse OE, GIS (koord.)

1. Članki

- **Kaj in kje:** javorov rak in njegov vpliv na biotsko raznovrstnost bo predstavljen v 15 člankih v dnevnikih časopisih, lokalnih časopisih, strokovnih in poljudnih revijah.
- **Kdaj:** april 2018-april 2019
- **Ciljne skupine:** lastniki gozdov, odrasli, ki jih zanimajo okoljski/ekološki problemi. Revije, ki imajo širok krog bralcev in so popularne na podeželju. Fokus na ljudeh, ki ne uporabljajo interneta.
- **Ciljna vrednost:** revije, ki imajo skupaj vsaj 300.000 bralcev.
- **Izvajalci:** GIS pripravi osnovo (strokovni članek), iz katere ZGS in URSVN črpa besedilo za novice v lokalnih časopisih (14x).

2. Poljudna brošura

- **Kaj in kje:** poljudna brošura o javorovem raku (A5, 32 strani, 25.000 izvodov), ki jo bomo pripravili kot prilogo tedenskemu glasniku Kmečki glas. S to brošuro bomo mobilizirali lastnike gozdov in druge zainteresirane, da bodo iskali in sporočali najdbe javorovega raka s pomočjo informacijskega sistema Invazivke. Strokovnjaki na GIS bodo pomagali pri preverjanju pravilnosti podatkov.
- **Kdaj:** april 2018-april 2019
- **Ciljne skupine:** lastniki gozdov, kmetje.
- **Ciljna vrednost:** približno 22.000 naročnikov ali kupcev revije Kmečki glas.
- **Izvajalec:** GIS

3. TV oddaja

- **Kaj in kje:** predstavitev javorovega raka v dnevni novici, ki se osredotočajo na lokalne zadeve (2x) in na program kmetovanja (1x).
- **Kdaj:** maj/junij 2018
- **Cilje skupine:** lastniki gozdov in kmetje.
- **Ciljna vrednost:** vsaj 100.000 prebivalcev (ocena).
- **Izvajalec:** GIS

4. Predavanja za lastnike gozdov

- **Kaj in kje:**

- 3 predavanja bo organiziral GIS v mestih, kje je javorov rak najbolj pogost.
- OE ZGS bo organiziral 6 predavanj: Ljubljana, Tolmin, Novo mesto, Celje, Kočevje in Murska Sobota.
- Namen predavanja: mobilizacija lastnikov gozdov in drugih zainteresiranih skupin, da bodo iskali in sporočali najdbe javorovega raka s pomočjo informacijskega sistema Invazivke.

- **Kdaj:** april 2018-april 2019

- **Ciljne skupine:** lastniki gozdov, prebivalci, ki jih zanimajo okoljski/ekološki problemi.

- **Ciljna vrednost:** na vsakem predavanju bo vsaj 15 udeležencev (skupaj 135).

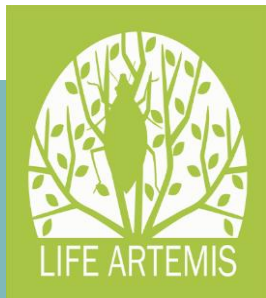
5. Ekскурzije za lastnike gozdov

- **Kaj in kje:**
 - V šestih OE ZGS, kjer je večje tveganje zaradi javorovega raka, organizacija dveh ekskurzij. Organizira ZGS v sodelovanju z strokovnjakom GIS.
 - Lastniki gozdov se bodo naučili prepoznati simptome javorovega raka in izvede se demonstracija poseka javorovega raka.
- **Kdaj:** april 2018 do april 2019
- **Ciljna skupina:** lastniki gozdov
- **Ciljna vrednost:** 15 udeležencev na vsaki ekskurziji (90 udeležencev).

6. Posek

- **Kaj in kje:** lastniki gozdov, pri katerih se pojavlja javorov rak, bodo odstranili obolela drevesa. Vodje odseka III in revirni bodo imeli neposredni kontakt z lastniki gozdov in se pogovorili o načinu poseka – izvedbe ukrepov. Koordinator na GIS bo spremljal vse aktivnosti.
- **Kdaj:** 2019-2020
- **Ciljna skupina:** lastniki gozdov
- **Ciljna vrednost:**
 - pričakujemo, da je 250-500 obolelih dreves v Sloveniji in vsaj 50 % naj bi jih posekali v okviru te akcije.
 - Kontrola uspešnosti (GIS): pred in po izvedbi ukrepov bomo postavili lovilce trosov (Burkhart). Po izvedbi ukrepov pričakujemo značilno manj trosov v zraku (-50 %).

Uspešno delo!

Kontakt

 tujerodne-vrste.info

 www.invazivke.si

 life.artemis@tujerodne-vrste.info

 @LIFEARTEMIS

 @lifeartemis_si